

троль самостійної роботи. Однак на різних етапах навчання види управління самостійною діяльністю студентів повинні змінюватись. Форми та методи контролю на першому етапі навчання у ВНЗі, коли у студентів ще не сформовані уміння та навички самостійної роботи, повинні бути більш жорсткими, а на наступних етапах більш вільними. Ефективне навчання повинно також сприяти поступовому підвищенню рівня самоконтролю. Для цього необхідно виконувати поступовий перехід від вправ, що містять підказку в самому прикладі, на вибір вірної відповіді, яку можна знайти в тексті, до вправ, текстів, програм з багатьма альтернативами, що стимулюють аналіз та синтез навчального матеріалу, висновки, пов'язані з основною проблематикою текстів, ролеві ігри у формі конференцій, зустрічей та ін., де контролююча роль викладача істотно зменшується та зростає рівень самоконтролю.

*А. З. Марченко, канд. екон. наук, старш. викл.,
кафедра фондового ринку та корпоративного управління*

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Сучасна фаза соціально-економічної трансформації в Україні, її інтеграція в міжнародну економічну систему глобального типу передбачають, серед інших завдань, диверсифікацію в країні всієї системи бізнес-освіти, покликаної на базі досягнень світової науки і практики менеджменту готувати управлінські кадри вищої ланки для сфери вітчизняного бізнесу. Специфікою бізнес-освіти є, насамперед, «дорослий» контингент слухачів. Характерним для них є самостійне прийняття рішення щодо продовження своєї освіти, зважаючи на ту обставину, що базова освіта, отримана в рамках традиційних систем навчання на початку життя, принципово не може забезпечити фахівця економічного профілю знаннями, вміннями та навичками, необхідними для виконання професійних обов'язків у сфері управління бізнесом та забезпечити успішне кар'єрне просування. Відтак — головною відмінністю «дорослої» аудиторії від студентської є не лише її фізіологічна, психологічна та соціальна зрілість, але й високий рівень самосвідомості та мотивації, більш серйозне

відношенням до навчання (як фактора вирішення своїх життєво-важливих проблем і досягнення цілей), прагнення негайно застосовувати отримані знання, вміння та навички на практиці, наявність життєвого досвіду та ін. Тому не випадково, що у другій половині ХХ ст. у західних державах сформувалася наука про освіту дорослих — андрагогіка.

Формування у «дорослої» аудиторії адекватної, процесу інтелектуалізації та динамізації праці, системи знань та навичок для професійної діяльності у сфері управління бізнесом вимагає впровадження у вітчизняну практику бізнес-освіти специфічних організаційно-педагогічних та навчально-методичних умов, спрямованих на:

- заохочення та підтримку прагнення дорослих до навчання та саморозвитку;

- визначення цілей і розробку навчальних програм у відповідності з інтересами слухачів;

- активне використання у навчанні особистого досвіду дорослих студентів, допомога в його аналізі;

- врахування у процесі навчання різноманітних професійних, соціальних, побутових та часових умов, які можуть впливати на успішність навчання.

Досягнути названих вище цілей можливо лише за рахунок індивідуалізації навчального процесу, основними компонентами якої є:

- поглиблення педагогічної співпраці викладача з кожним слухачем, надання йому можливостей оволодіння навичками самостійної навчальної діяльності;

- гнучкість навчання через надання широкого вибору форм і методів самостійного навчання і самоосвіти;

- внутрішня відкритість, яка передбачає надання студентам можливостей самостійно обирати порядок вивчення дисциплін, регулювати витрати праці та планувати свою навчальну діяльність;

- компактність та стислість термінів навчання.

Ці компоненти індивідуального навчання дорослих студентів широко використовуються на всіх бізнес-програмах у Центрі магистерської підготовки (ЦМП) КНЕУ. Освітні технології у ЦМП включають як менш інтерактивні (лекції чи самостійне навчання), так і набагато активніші методи викладання, пов'язані з використанням у навчальному процесі «кейс-методів», бізнес-тренінгів, ситуаційних вправ, реальних проєктів, комп'ютерних

симуляцій, а також дистанційного та інтерактивного навчання, зорієнтованих на практику і місце роботи випускника.

*І. І. Матієнко-Зубенко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра аудиту*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ»

Модернізація вищої економічної освіти в Україні в перспективі повинна забезпечити зростання творчого потенціалу та практичної підготовки студентів, сприяти зростанню конкурентоздатності випускників на ринку праці. Досягнення цієї мети ґрунтується на удосконаленні організації навчального процесу, який в нових умовах повинен стимулювати пізнавальну діяльність студентів та виховувати активну життєву позицію майбутніх фахівців. Використання сучасних освітніх технологій має створити необхідні передумови для самореалізації студента в процесі навчання, стимулюючи його до самоосвіти.

Фахове спрямування «Облік і аудит» передбачає обов'язкове набуття практичних навичок використання в майбутній трудовій діяльності новітніх інформаційних технологій. Для цього сформований відповідний блок дисциплін: на бакалаврському рівні викладаються «Інформаційні системи і технології в обліку» та «Комп'ютерний аудит», які є базою для засвоєння дисциплін «Управлінські інформаційні системи» в підприємницькій діяльності, в аудиті та державному фінансовому контролі, «Комп'ютерний аудит — 2» на магістерському рівні навчання.

Сучасні роботодавці надають перевагу фахівцям, обізнаним на роботі в комп'ютерному середовищі. Отже, професійна «доля» майбутнього бухгалтера значною мірою залежить від уміння працювати з бухгалтерською комп'ютерною програмою. Розмаїття прикладних програм на ринку програмних продуктів призводить до того, що шанс працювати із «знайомою» бухгалтерською програмою, освоєною під час навчання в університеті, може звестись нанівець.

Ці та інші чинники обумовлюють необхідність докорінного перегляду організації і методики викладання дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку», посилюючи значення са-